

**ФОНД ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО
ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ
НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ**

ПРАВЛІННЯ

ПОСТАНОВА

21.03.2024

Київ

№ 65

*Про реалізацію програми щодо надання мікрогрантів та грантів
на створення або розвиток власного бізнесу у 2022-2023 роках*

Відповідно до підпунктів 4.4.18., 4.4.19. пункту 4.4. розділу IV Статуту Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд), правління Фонду

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Взяти до відома інформацію про реалізацію програми щодо надання мікрогрантів та грантів на створення або розвиток власного бізнесу у 2022-2023 роках, що додається.

Голова

Наталія ЗЕМЛЯНСЬКА

Інформація **про реалізацію програми щодо надання мікрогрантів та грантів** **на створення або розвиток власного бізнесу у 2022-2023 роках**

1. Програма надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу (далі – Програма).

На шляху розвитку національної економіки у воєнний час постає питання стимулювання розвитку підприємництва, забезпечення зайнятості населення, можливості реалізації вітчизняного економічного потенціалу.

Одним з провідних важелів, що ефективно впливають на покращення господарської діяльності, є програми надання мікрогрантів та грантів, спрямованих на створення або розвиток власного бізнесу, нових підприємницьких починань в рамках урядового проекту «єРобота».

Умови, критерії та механізми надання безповоротної державної допомоги фізичним особам, суб'єктам господарювання (далі - отримувач) у формі мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу визначаються відповідно до Порядку надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» (зі змінами), (далі – Порядок 1).

Розмір мікрогранту, який надається одному отримувачу, встановлюється відповідно до його запиту, однак, має складати не менше 50 тис гривень та не перевищує:

- 150 тис гривень у випадку зобов'язання отримувача створити одне робоче місце після отримання мікрогранту та прийняття на нього працівника на умовах, визначених Порядком 1;

- 250 тис гривень у випадку зобов'язання отримувача створити не менше двох робочих місць після отримання мікрогранту та прийняття на них працівників на умовах, визначених Порядком 1.

Кошти мікрогранту можна витратити виключно на потреби власного бізнесу, реалізації бізнес ідеї на створення або розвиток якої надається мікрогрант.

Стан реалізації Програми

Програма працює з липня 2022 року.

За період з липня 2022 року по грудень 2023 року подано 41 411 заяв на отримання мікрогрантів: у 2022 році – 16 173 та 25 238 у 2023 році відповідно.

Ухвалено 12 280 позитивних рішень на загальну суму 2 909 млн гривень*.

В 2022 році за рахунок бюджетних коштів профінансовано 2 232 заяв отримувачів на загальну суму 542,7 млн гривень.

*з урахуванням скасованих рішень

В 2023 році за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття профінансовано 7 650 заяв отримувачів на загальну суму 1 803,1 млн гривень.

Обов'язковою умовою договору мікрогранту є створення протягом шести місяців з дня зарахування коштів на рахунок отримувача робочих місць, залежно від розміру мікрогранту, визначеного пунктом 4 Порядку 1 та працевлаштування на них осіб на строк не менш як 24 місяці протягом трирічного строку реалізації проекту.

За профінансованими мікрогрантами в 2022-2023 роках станом на 01.03.2024 року працевлаштовано 14 101 новий працівник.

Найчастіше мікрогранти отримували суб'єкти господарювання, що працюють за напрямками: оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів; тимчасове розміщення й організація закладів харчування; переробна промисловість.

Таким чином, Програма ефективно реалізує покладені на неї завдання щодо розвитку власного бізнесу, створення нових робочих місць та працевлаштування і відповідно сплати податків до бюджетів всіх рівнів.

Проблематика, що виникала та вирішувалась під час реалізації Програми

В 2022-2023 роках до умов Програми було внесено зміни, що дозволило зробити її більш гнучкою, зручною та прибрати основну проблематику, яка заважала отримувачам ефективно користуватись Програмою, а Державному центру зайнятості (далі – ДЦЗ) контролювати стан її виконання.

Отримувачам надано право доводити їх непричетність до судових спорів, арештів чи виконавчих проваджень, що зазначені в публічних реєстрах, надаючи відповідні підтверджуючі документи чи/або витяги з реєстрів.

Такі зміни дозволили рейтингувати осіб та проводити скоринг в уповноваженому Банку.

До внесення вказаних змін АТ «Ощадбанк» надавав отримувачам 0 балів через наявність у реєстрах інформації щодо негативної ділової репутації зі співпадаючими ППБ, це була підстава відмови у наданні таким отримувачам мікрогрантів.

Для відкриття спеціального рахунку в уповноваженому банку, отримувачам були збільшені терміни з 10 робочих днів до 20 робочих днів, змінені умови оплати грантових коштів виключно на підставі письмових угод/договорів також дозволена оплата згідно наданих рахунків, квитанцій, накладних тощо. Крім того, було конкретизовано перелік податків і зборів, які включаються до розрахунку, врегульовано процедуру розірвання договорів мікрогранту тощо.

2. Програма надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей (далі - Програма УБД)

За даними соціологічних опитувань значний відсоток учасників бойових дій прагне розпочати власний бізнес після військової служби.

Отримання гранту — це дієва можливість отримати фінансування для розвитку власної справи, втілити бізнес ідею, досягнути професійного успіху.

Значної уваги та підтримки потребують особи, що мають статус учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та члени їх сімей.

Державний центр зайнятості здійснює активну роль в розвитку ветеранського бізнесу на шляху інтеграції учасників бойових дій та залучення їх до української бізнес-спільноти.

Грант на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей надається відповідно до умов Порядку надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» (зі змінами), (далі – Порядок 2).

Розмір гранту, який може бути наданий одному отримувачу, визначається відповідно до його суми запиту та у разі зобов'язання створити:

одне робоче місце — до 250 тис гривень;

два робочих місця — від 250 тис до 500 тисяч гривень;

чотири робочих місця — від 500 тис до 1 000 тис гривень (такий грант може отримати тільки учасник бойових дій або особа з інвалідністю внаслідок війни).

Для отримання гранту в сумі від 500 тис до 1 000 тис. гривень отримувач має бути зареєстрований як фізична особа — підприємець не менше 36 місяців до моменту подання заяви на отримання гранту та, у разі прийняття позитивного рішення, внести суму співфінансування у розмірі 30% від повної вартості бізнес-проекту.

Кошти гранту дозволяється витратити тільки на потреби бізнесу, на створення або розвиток якого надається грант.

Стан реалізації Програми УБД

Старт Програми УБД відбувся в квітні 2023 року.

В 2023 році подано 619 заяв на отриманням грантів, ухвалено 216 позитивних рішень на суму 87,3 млн гривень*.

В 2023 році за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття профінансовано 170 заяв отримувачів на загальну суму 64,6 млн гривень.

* з врахуванням скасованих рішень

Обов'язковою умовою договору гранту є створення протягом шести місяців з дня зарахування коштів на рахунок отримувача робочих місць залежно від розміру гранту, визначеного пунктом 4 Порядку 2 та працевлаштування на них осіб на строк не менш як 24 місяці протягом трирічного строку реалізації проекту.

Отримувачам надається півроку на використання коштів, початок діяльності та працевлаштування осіб.

Тобто, наразі показують результати тільки гранти, для яких 6 місяців з моменту фінансування тільки закінчились.

На початку дії Програми УБД кількість заяв була невеликою, популярності програма починає набувати тільки з останніх місяців 2023 року.

За профінансованими грантами в 2023 році станом на 01.03.2024 року працевлаштовано 86 нових працівників.

Найчастіше гранти отримують суб'єкти господарювання, що працюють за напрямками: оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів; фермерство та виробництво сільськогосподарської продукції, виготовлення меблів, тимчасове розміщення й організація закладів громадського харчування; переробна промисловість.

Проблематика, що виникала та вирішувалась під час реалізації Програми УБД

До Програми УБД у 2023 році вносились зміни, аналогічні змінам по Програмі мікрогрантів, які усунули проблемні питання використання коштів.

Крім того, Програма була зроблена більш зручною для використання саме з урахуванням її особливостей та цільової аудиторії:

- сума співфінансування тепер вноситься тільки по грантам, що перевищують 500 тисяч гривень;

- тимчасово скасована норма щодо працевлаштованих осіб, двоє з яких мали б бути учасниками бойових дій (це пов'язано із задіянням значної кількості учасників бойових дій на фронті, що в свою чергу обмежило отримувачів у пошуку нових працівників);

- члени сім'ї отримали можливість подаватись на мінімальні суми грантів, що потребують працевлаштування 1 особи.

Підбиваючи підсумок результатів роботи, зазначаємо, що завдяки отриманим мікрогрантам/грантам, підприємці змогли започаткувати нові бізнеси або суттєво покращити діючі, створити нові робочі місця та працевлаштувати на них нових працівників, вийти на новий рівень прибутковості та наповнювати бюджети всіх рівнів податками і зборами. Це можна вважати одним із важливих індикаторів досягнення позитивного ефекту від реалізації грантових програм.